

Сумський державний університет

**ОСОБИСТІТЬ, СУСПІЛЬСТВО, ДЕРЖАВА:
ПРОБЛЕМИ МИНУЛОГО І СЬОГОДЕННЯ**

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції
У двох частинах
Частина 2
(Суми, 18 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

потім вступив у мореходну школу в Одесі. І почалося самостійне життя.

Після закінчення школи, працював матросом на танкерах. Перевозили бензин, керосин, воду та інші рідкі вантажі. У плаваннях провів 3 роки. Здебільшого у плаванні були 4,5 місяця, Євгену це не подобалося, тому що довго не бачили землю та людей. Потім поступив у харківський зооветеринарний інститут. Успішно його закінчив. Цілий рік працював у Путивлі, але повинен був переїхати до Тростянця Сумської області, де проживає і зараз. Почав працювати у сільському господарстві.

Зараз Євген Володимирович на пенсії, пережив 2 інсульти. Має 2 дочок, внуків і правнуків. «Я прожив життя щасливо і не марно» - сказав Олійник Євген Володимирович.

Хоменко А., студ. гр. КМ-51
наук. керівник – к.і.н., доц. *В.А. Нестеренко*

Війна в Афганістані (спогади учасників)*

Невуйко Іван Васильович народився 22 лютого 1969 р. в селі Городище Бахмацького району Чернігівської області. Батьки були селянами. До призиву в армію закінчив десять класів і мав середню освіту. Після служби в Афганістані отримав вищу освіту в Сумському сільськогосподарському інституті.

До армії був призваний в 1987 р. Перед тим як його відправляли в республіку Афганістан він пів року

* Робота здійснена в рамках виконання фундаментального дослідження № 0115U000677 «Історичний розвиток порубіжжя Північно-Східної України як засіб конструювання загальнонаціональної моделі історичної пам'яті».

проходив підготовку в Узбекистані. Його зарахували до 103-ої Пітерської повітряно-десантної дивізії. Він мав звання «старшина». Служив у Кабулі. Із 103-ої Пітерської дивізії була сформована колона, яка прикривала вихід радянських військ з Афганістану.

Для Івана Васильовича були дещо незвичайні умови в незнайомій країні. Він відчував дискомфорт, адже клімат, територія, ландшафт на Батьківщині й Афганістані були різними. Наприклад, відсутність зелені, гірська місцевість, висока температура. Місцеве населення ставилось до радянських військових по різному.

Раціон у солдат був різним. Коли вони виходили на бойові завдання їм давали «пайок»: тушонка, хліб, крупи, чай, цукор, навіть невеличка баночка згущеного молока. Проживали в казармах в місті Кабул, а під час виконання завдань - ночували в техніці. Якість військового обладнання на думку Івана Васильовича була на вищому рівні.

Іван Васильович має велику кількість відзнак: «Медаль від вдячного Афганського народу», «Медаль воїна-інтернаціоналіста», «Медаль за відвагу» , яку він отримав за вивід військ. Зараз Іван Васильович є головою районної організації воїнів-інтернаціоналістів Липоводолинського району.

Курило Анатолій Григорович народився 18 жовтня 1962 р. у Великій Писарівці, село Стрілецьке, або Пушкарка. Батьки все життя працювали в сільському господарстві. У 1981 р. закінчив автошколу від військкомату. Був призваний до лав Радянської армії, в підрозділ мотострілкової піхоти. У Білій Церкві сформували батальйон охорони, для охорони важливих об'єктів і супроводження колон. В листопаді був відправлений до Афганістану, в місто Шендант. Там постійно велися бої. Він пробув там півтора року.

На Анатолія Григоровича незнайома країна справила незвичайні враження, адже там була гірська місцевість. Також там була дивна рослинність більш схожа на пустельну. Місцеве населення мало іншу релігію і звичаї, тому було дещо складно знаходити спільну мову. Країна була дещо відсталою, більше схоже на Середньовіччя. Будинки були із глини, топили дровами.

Пайки видавали під час виконання бойових завдань. Також була своя польова кухня, у 1981 р. їдалень не було. Також привозили їжу на місце служби в бочках. Але була проблема: літом часто їжа пропадала від високої температури. Давали також невеликі гроші, з якими ходили у кіоски, де можна було купити печиво, цукерки й згущене молоко. Умови проживання були поганими. На той час коли Анатолій Григорович служив ще казарм не було, тому спали в землянках, палатках й БТР-ах. Вільного часу майже не було, іноді вдавалось книгу почитати, слухали музику. Також читали листи від родичів.

Якість обладнання було не надто гарною. Наприклад БТР-60 був дуже слабким: вага 11 тон, але мала сила двигуна. На БТР-ах стояли великокаліберні кулемети КТ. У взводі були кулеметники, гранатометники й снайпери. Анатолій Григорович отримав дрібні поранення, часто від своєї ж техніки, адже вона не була пристосована до швидких дій.

Вороги вели партизанську війну. Банди були роздроблені на дрібні групи, щоб їх було складніше винищити. Найтяжчими моментами були обстріли.

У травні 1983 р. повернувся на Батьківщину. Дуже був радий повернутися на рідну землю.

Анатолій Григорович має «Медаль за відвагу». Зараз держава допомагає пільгами на проїзд, комунальні потреби, також на вступ дітей до вищих навчальних закладів. Також йому надали безкоштовний будинок.